

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

la „Tel. Rom.” într'una cu suplimentul „Fóia Pedagogică”
Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Usul în locul legii.

Istoria își urmărește cursul seu, și nimica nu rămâne nou sub sóre.

Politica Ungariei merge consecuent după un plan bine cugetat.

Mai vehement ca acuma nici când n'a fost curentul de magiarisare.

În fruntea ministerului e pus bărbatul cel mai necruțător față cu naționalitățile, și noi credem, că fostul comite suprem din comitatul Solnoc-Dobâca și Bistrița-Năsăud, tocmai pentru a caracteriza situațiunea și curentul a fost pus în fruntea guvernului.

Fostul ministru de interne Hieronimy odinórá trecea de om moderat, venirea lui la guvern era considerată ca încercare de a se introduce o eră nouă în viața noastră de stat, și totuși el a fost cel mai radical dintre toți ministrii de interne de până acum, căci el a dat faimósele ordinațiuni în cele ale întrunirilor publice.

Suntem deci în cel mai pronunțat curent al prigonirilor.

În ministerul de culte se plănuiesc reforme radicale, cari ținesc nimicirea instituțiilor noastre de creștere și educațiune, și nu mai e secret, că se ațentază chiar și la existența institutelor noastre teologice.

În fruntea ministerului de culte stă un om, care a îmbătrânit în aplicarea teoriilor criminale, și care gin-gașele chestiuni de educațiune le tractează după teoriile dreptului criminal.

Dela era dualismului în cele culturale nici-odată nu am fost atât de mașter tractați, așa de aprig persecutați ca acuma.

În administrațiunea lucră administrațiunea, s'a ilustrat cu alegerile din érna anului trecut.

Suntem în cel mai declarat sistem de persecuțiune.

Vorbirea deputatului Șerban are meritul, că a silit pe ministrul de justiție să se declare în ce privește legea pentru naționalități.

Ministrul nostru de justiție n'a avut curajul să facă, ceea-ce cere de putatul Șerban.

Nu e ușor a merge la capul statului, a declara, că o lege declarată de lege fundamentală, nu s'a executată în practică dela aducerea ei.

Nu e ușor a cere dela capul statului abrogarea acelei legi, căci capul statului din mai multe considerațiuni ar pute cere aplicarea legii.

E mai ușor a nu aplica legea un timp órecare, a te provoca la neaplicarea ei, ca la un us istoric cu valóre de drept, și a substituii usul în locul legii.

Acésta o a făcut ministrul nostru de justiție.

Dar' se cităm verbal:

„Dispozițiunea proiectului de lege se bazează pe un § din legile dele 1844, care decide, că limba judecătorilor este cea magiară. Adeverat, că legea judecătóriile mai înainte, pentru-că júđii de prima instanță erau încă júđii municipale; dar praxa stabilă, neștirbită, ce sustă de 30 de ani încóce e, că limba justiției în Ungaria a fost curat și exclusiv cea magiară. Praxa acésta are putere de lege, și când am susceput în proiectul dispozițiunea gravaminată, am satisfăcut stărei legale, dreptului de astăzi. Deci nu pot primi modificarea d-lui deputat Schreiber”. (Aprobări generale.)

Nu este adevărat, că în Ungaria usul, la care se provóca ministrul, este în practică de 30 de ani.

Aici în Sibiu de pildă până în anul 1876 s'au primit la tribunal acéste și în limba română și germană. În acel an s'a întrodus și aici usul provocat de ministru, și atunci dintre deputații sași deputatul Trauschenfels a interpelat pentru întroducerea acelu us.

Ministrul de justiție de atunci a recunoscut, că usul este contra legii și a pus în vedere schimbarea legii în favorul usului.

Maioritatea parlamentului a aplaudat la acéste declarațiuni ale ministrului, dară legea totuș nu s'a schimbat. Ea a rămas pe hârtie, ca să se pótă face cu ea paradă în lumea mare, să se illustreze prin ea liberalismul unguresc.

A rămas usul, care nu a fost cunoscut în lumea mare.

Până acuma guvernul unguresc nu cuteza să iese în lumea mare cu starea faptică a lucrului; în fața acúselor sta cu legea pe hârtie, și lumea credea, că Ungaria e țera cea mai liberală.

Acuma vine ministrul de justiție și declară, că legile fundamentale nu s'au aplicat, că în locul legilor pozitive se pune usul, și pe acésta basă se întemeiază un nou sistem de neîndreptățiri.

Luăm act de acésta prețioasă mărturisire oficióasă, făcută în fața parlamentului, și o punem lângă celelalte metode.

Pot veni timpuri, când vom scote la ivelă acéste mărturisiri.

Congresul bisericeii sêrbesci.

Dilele acéste se va publica rezoluțiunea preinaltă relativă la congresul bisericeii gr-or sêrbe și la organizarea autonomiei bisericeii sêrbe. Resoluțiua fixază timpul întrunirii congresului pe ziua de 14 Iuliu a. c. Comisariu guvernial la congres va fi baronul Fedor Nicolics. Rescriptul privitor la întrunirea congresului dispune organizarea autonomiei pe acél temei, care corêspunde dispozițiilor și intențiunilor Art. de lege IX. din a. 1868. Prin acésta se va satisfice și dorințelor deputatului Iagies, exprimate în interpelațiua sa făcută în o ședință a parlamentului.

Ruga țerei.

Din incidentul trist al bólei principelui României „Timpul” dela 15/27 a curenteii, scrie:

Ori-ce altă cestiune dispăre astăzi în fața agravărei subite a stărei Prin-

cipelui Moștenitor al României și care pune viața Sa în pericol.

Consternațiunea este generală în capitală și în țera întregă; în astfel de momente grele reies calitățile sufletesci ale poporului românesc. Așteptând în cursul nopței trecute să aflăm sciri despre mersul bólei, ne plimbam în neastêmpăr din calea Victoriei până la Cotroceni și fără voia noastră plecam urechia la cele ce se diceau în public. Ei bine, toți, dar absolut toți exprimau o durere adâncă, o simpatie din cele mai vii pentru Augustul bolnav și mult încercata familie regală.

Un bătrân sta la pórta unei case și întreba când ieși ce se auđiau dela Cotroceni; când i-s'a spus, că medicii sunt fórté îngrijați, el a dat din cap și a đis: „Dumneđeul Românilor îl va scăpa!”

Într'adevêr, cuvintele bătrânului represintă simțemêntul care domnesce în țera.

Da! geniul cel bun al României nu va permite ca o fatalitate atât de grozavă să cadă asupra ei.

Nu se pótă ca un principe tiner, frumos, înzestrat cu tóte calitățile minței și ale sufletului să fie răpit de o sórte crudă, lăsând în jale adâncă familia noastră regală și familia cea mare, țera întregă, care privesce cu iubire și cu grijă spre Palatul dela Cotroceni.

Cine ar fi cređut alaltăieri, ca lucrurile să ia o cale atât de critică? Bucuriă era în tóte sufletele în urma scirilor care anunțau, că principele Ferdinand este în afară de ori-ce pericol, bóla urmând cursul ei normal și aflându-se chiar în perióda ei descendentă.

De-odată, a venit ca un trăsnet buletinul medical, care comunică țerei complicațiunea periculóasă ce s'a produs.

Se vede, că evoluțiunea ordinară a febrei febrile, care prin ea însăși presintă mai totdeuna un prognostic destul de serios, a fost turburată prin intervenirea unei afecțiuni pulmonare.

Asemenea complicațiuni sunt în genere primejdióse; sciința medicală

FOIȚA.

Documente pentru limbă și istorie.

(Urmare.)

13.

Triodion, ce se dice *Tripesnița*, care acum întâiu s'au tipărit din porunca și tótă cheltuiala Prealuminatului Domn Constantin Basarabă Voevoda Metropolit fiind a tótă țera Kir Teodosie. Și s'au tipărit în sânta Episcopie dela Buzău în anul dela zidirea lumii 7208.

Acésta carte este întru tóte după felul cărții: „Pentecostariul”.

14.

Liturgieriu în limba slavă cu îndrumările de tipic în limba română; lipsind foile dela început, nu se pótă arêta anul tipăririi; dară fiind același tipariu și același sistem ca la Octoich, Pentecostariu și Triodion e dat în Buzău, cu siguranță se pótă afirma, că și acest Liturgieriu este din același timp cu numitele cărți și de aceeași proveniență.

15.

Trei Liturgiere vechi cu text în limba română peste tot, dela care lipsind foile dela început, nu se scie anul și locul tipăririi. După format și tipariu se presintă ca și Liturgieriu precedent.

Acéste trei Liturgiere se asemêneză mult cu altul după exteriorul tipariului, fără să fie egale; se par a fi aceleași în ediții deosebite.

16.

Molitvelnic în limba slavén, cu titlii și îndrumări de tipic în limba română după felul Octoichului, Pentecostariului, Triodionului tipărit la Buzău. Acésta carte încă este tipărită în Buzău, ceea-ce, perdută fiind fóia sa cu titlul, se pótă vedé din Precuvântare.

Aici cetim următoarele:

„De acésta dară carte, ce este de mare trebă în tóte țiile și în tot césul, vedând smerenia noastră, că suntem preoții țerei noastre lipsiți și încă mai ales, că cele mai dinainte tipărite nu sunt cu tipicul românesc, drept aceea m'am îndemnat de o am tipărit cu tóte învățăturile românesce pentru înțelegerea tuturor, acum în țiile Prealuminatului Domn Ioan Constantin Basarabă Voevoda, fiind Archiepiscopul Metropolit a tótă țera Ungro-Vlachiei Preasfințitul Părintele nostru Kir Teodosie, ca să fie de cea trebă a mântuirii lor, a tuturor celor, ce sunt dați pre sémă”.

17.

Testamentul nou. Tipariu mic. În lipsa fóiei, ce pórta titlul cărții, se vede din Precuvântarea, ce stă din o adresă către Domnul țerii, Ioan Constantin Basarab și este subscrisă de Ieromonachul Antim Ivirénul, că edarea în tipariu a cărții este lucrarea numitului Ieromonach.

18.

Octoich acum dintăiu tălmăcit pe limba română spre înțelegerea de obște, și tipărit întru al 24 de ani a înălțatei domnii a Prealuminatului oblăduitoriu a tótă țera românescă Ioan Constantin B. Basarab Voevod, cu tótă cheltuiala Preasfințitului metropolit Kir Antim Ivirénul în sânta Metropolie a Têrgoviștii la anul dela Christos 1712 de George Radovici.

Acésta este titlul cărții, érá pe pagina următoare:

„Asupra peceții stichuri politice,
A țerii românesce cu bună ferice,
Acést semn al crucii, ce corb ivesce,
Domnului Constantin Christos i-l gătesce,
Să-i fie spre pază cu bună voire,
Și să-l îndelunge întru stăpânire”.

29.

Psaltirea prorocului și împératului David acum într'acest fel tipărită în țera Prealuminatului Domn Ioan Grigorie Ghica Voevod, cu cheltuiala și blagoslovenia Preasfințitului Metropolit al Ungro-Vlachiei Kir Stefan în sânta Metropolie în Bucuresci la anul dela facerea lumii 7243 de cucernicul între preoți popa Stoica Iacovi tipograf.

Cartea are format mic cu text slavonesc și numai la fine este „Pclieleul” (Robii, robii pe Domnul) în limba română.

(Va urma.)

nu posedă nici un mijloc pentru a le înălțura, ci este silită a se mărgini în a ajuta natura bolnavului în lupta sa contra dușmanului microbian.

Este mai mult o cestiune de putere de rezistență, e vorba de a da bolnavului forțele necesare pentru a se opune fenomenelor de turburare ale organismului.

Din fericire, până acum silințele medicilor au fost încoronate cu succes. Băile reci au împedecat urcarea prea mare a temperaturii, pulsul s'a menținut, funcționarea inimii n'a fost adânc turburată; injecțiunea de pilocarpină a adus sudorea abondentă care urmăzează în genere aplicarea acestui puternic reactiv; injecțiunea de cafeină a avut un efect înăritor asupra mișcărilor cardiace; în fine, broncho-pneumonia s'a mărginit până acum la plumânul stâng ceea-ce este de mare însemnătate, căci ușurează mult bolnavului funcțiunile respiratorii.

Am intrat în aceste câteva amănunte medicale pentru a ne îndeplini o datorie către cetitorii noștri, despre cari suntem siguri, că se interesează mult de mersul bolii și doresc a cunoște strictul adevăr.

Din cele expuse reiese, că starea generală a Augustului bolnav este într'adevăr gravă, dar nu disperată, cum se răspândise șgomot în oraș.

Dacă acțiunea naturii, ajutată de mijlocele întrebunțate de medici, va pute să menție puterile bolnavului până ce complicațiunea pulmonară își va fi făcut și ea evoluțiunea, șansele de scăpare se vor mari.

Tineretea bolnavului dă speranța destul de întemeiată că El va pute să opună rezistența necesară.

Etă adevărul în totă goliciunea lui, fără iluziuni mari în bine, dar și fără exagerațiune în rău.

Nu ne rămâne decât să facem ceea-ce face astăzi ori-ce Român care își iubesc țera și dinastia pe care și-a dat-o :

Să înălțăm rugi ferbinți către cer ca să depărteze de familia regală, de țera și de nămul nostru o nenorocire, la care numai gândindu-ne ne cutremurăm.

Revista externă.

Tratările de pace între Grecia și Turcia înainteză foarte anevoios. Armistițiul e aproape pe sfârșite și încă abia s'a făcut un pas serios pentru pregătirea preliminarelor de pace. Așa se vede, că Turcia, îmbătă de triumful ei, cu care însă nu se prea poate lăuda, asupra Grecilor puțin la număr și rău pregătiți de rebel, acum nu vrea serios să încheie pacea și să primescă condițiunile puse de puteri. Se tot înarmeză și a însărcinat pe Pașa

Edhem, ca să încheie direct pace cu Grecia, ér Grecia a refuzat astfel de ofert pe motivul, că și-a încredut puterilor stabilirea condițiunilor de pace; totodată prevădend, că Turcii după expirarea armistițiului numai decât vor renoi ostilitățile, a rugat pe puteri, ca să se grăbescă cu mediațiunea tratărilor de pace. Puterile au și făcut acăsta și au răspuns Pórtei, că se învoesc la óre-care rectificare de graniță între Grecia și Turcia în Tesalia și la o desdaunare de resbel amăsurată atât cheltuelilor adevărate de resbel efectuate din partea Turciei, cât și stărei faptice a finanelor Greciei foarte nefavorabile. Mai mult însă nu permit. Pórta însă nu se mulțamește cu atăta.

Cum vor silii acum puterile pe Turcia, ca să primescă condițiunile de pace oferite de dăsele? Turcii fac acum cum au făcut mai înainte Grecii. Trimit bande de ucigași și jăfuitori pe capul bieților Greci bătuți în propria lor țera. La acăsta s'au angajat mai cu semă Albanesii din Macedonia și Sârbia vechie. Armata turcescă a ocupat puncte strategice la vechia graniță grecescă, cari îi înlesnesc foarte mult ocuparea Lamiei și încunjurarea óstei grecesci la Termopile.

Afară de acestea demonstrațiunile contra dinastiei, mai cu semă contra moștenitorului de tron, comandantul suprem al armatei de pe câmpul de resbel, iau din ce în ce dimensiuni tot mai mari, așa, că va trebui luată într'ajutoriu miliția pentru apărarea dinastiei. În portul Pireului se află neconținut năi de resbel străine spre scutirea dinastiei contra populațiunei nerecunoscătoare.

Așa e firea Grecilor. Aducându-și aminte de gloria națională de odinioară, dar perdută din cauza nedreptății făcute altor popóre și din cauza certelor interne, încep a visa ér după aceea glorie, sperând întru restaurarea vechiului imperiu bizantin, fără însă a-și da semă de puterile de care dispun. Spre sepul acesta s'au înhățat de Turcii de dece ori mai numeroși și mai puternici ca ei, fiind ei și nepregătiți și slăbiți din cauza luptelor pentru independența de până acum, apoi și demoralizați, ér dacă au fost bătuți, pun vina pe dinastie, care i-a susținut la poziția de drept public internațional de până acum.

E frumoasă libertatea, dar numai acela popor e vrednic de ea, care o respecteză și el la alt popor. Grecii tind la eliberarea conaționalilor și coreligionarilor lor din imperiul turcesc, dar totodată nu încetază de a nimici naționalicesce pe Sârbi, pe Bulgari, pe Români și pe alte popóre din vecinătatea lor.

Tot așa fac și Magiarii cu popórele conlocuitoare din Ungaria. Mereu se

laudă cu simțiul lor de libertate, dar nu încetază nici chiar cu mijlocele cele mai spurcate a tinde la magiarisarea lor, la nimicirea libertății lor naționale.

Să nu o pătescă numai și ei ca și Grecii.

Am vădut pe tóte popórele creștine negrecesci din imperiul turcesc luptându-se alătura cu Turcii păgâni pentru apărarea patriei în contra Grecilor creștini, și nu ne-am mirat, pentru-că am vădut, că ori ce popor cu idealuri, mai înalte, strimtorit de împregiurări, jertfescce mai bucuos bunuri trecătoare materiale, decât bunuri spirituale, limbă, lege și obiceiuri naționale.

În cele din urmă, Turcul păgân, firesce fiind silit și el de împregiurări, a încetat de a tinde la desnaționalizarea și mohamedanisarea popórelor creștine și s'a mulțamit cu supremația de stat preste ele. Nu așa însă Grecii. Ei au tins la grecisarea lor, adecă la elenisarea negrecilor de pretotindenea pe unde și-au putut pune piciorul fie chiar și numai pe calea bisericeii. Și acăsta acele popóre n'au uitat-o, și când înfumurații de Greci s'au apucat de Turci, acăstia n'au sărit în ajutorul lor, ci cel mult au rămas pasivi, vedându-se mai puțin amenințați în naționalitatea lor din partea Turcilor păgâni, decât din partea Grecilor creștini, dacă acăstia ar fi eșit ei învingetori din actualul resbel încă ne terminat definitiv.

Óre prinde-vor minte asupritorii noștri din pățania Grecilor?

Nu credem.

Dovada cea mai din urmă au dat-o chiar în parlament, în reflexiunile și răspunsurile ce le-au dat deputatului Dr. N. Șerban, care ceruse să se țină cont barem înaintea forurilor judecătorești și de limba celorlalte popóre conlocuitoare din patrie.

Nu mai se ne căescă.

Din isprăvile nesațiosului papistașism român.

Tractul Albei-Iulia, 24 Aprilie v.

Incurând se împlinesc două sute de ani, vécuri două se încheie de când nămul românesc a avut trista și nefericita sórte să fie scisionat dintr'un trunchiu trainic și cu putere de vieță în două tabere dușmănoșe. Doue sute de ani se strecură de când în sinul poporului român din Ardeal s'a făcut așa numita „Unire“, acel act blăstemat, vîrît în sinul poporului pe nesimțite de falșii și viclenii iesuiți — de care sunt legate celea mai grele și triste dureri ale bisericeii străbune, și a nămului nostru românesc. Cu tóte acestea s'aude, că acest period de două vécuri va fi sêrbat din partea fraților greco-catolici. — dacă ne mai permit a-i întitula astfel — nu preste mult prin un peregrinagiu sacru la scaunul „infalibilității“ care de alt-

cum este străin de firea românului, și cu care poporul român n'are avea nimic, nici în clin, nici în mănecă. Cine scie însă dacă acest peregrinagiu nu va nasece o epocă în viața catolicismului, și dacă nu atunci va fi potrivit timp spre perfecta asimilare, spre reducerea „minimului“ de deosebiri la durerosul rezultat de nul. Sêrbeze. nu le vom pune noi butuci în calea prăznuirii, nu-i vom conturba de fel, pentru că sânge din vinele strămoșilor noștri suntem cu toții, toți copiii unui neam prigonit și suferiți suntem în țera noastră, dar ne sguidim de pericolul ce s'ar prevedea, ne îngrozim de ródele ce s'ar produce din aceea înfrățire. De două sute de ani de când s'au făcut acăsta ruptură în nămul nostru, de atunci până acum numai binele nu-l putem constata, numai rezultate îmbucurătoare nu găsim în urma ei, decât cêrtă numai, cêrtă în afară, cêrtă în casă. Sunt mulți cărora le place și astăzi cu un fel de predilecție să condiționeze viitorul nostru de acăsta toporiște a catolicismului, de „Unire“, și între acestea sophistării putem pune și afirmațiunile celebrului istoriograf de pie memorie G. Bariț din volumele sale „Părți alese“ etc. unde susține, că mari și enorme sunt folósele ce nămul românesc le-a tras din acest act umilit și rușinos. Da, cunoșcem câte-va bunuri materiale date, persónelor, mai mult din silă și dragoste fățarnică, dar în urma lor ne am ales cu ura între frați, care este cea mai grozavă pedecă pentru progres; cu ura pe lângă care dispar și devin impotente tóte bunurile, tóte favorurile. Și cum-că asta nu este așa, cred, că nu mă va putea nime acusa. Până când va mai dăinuî acest rău între noi, până când siliți vom fi a mai gusta din fructele lui amare, e o întrebare foarte grea de deslegat.

Așa dar două sute de ani trec acum de când puterea catolicismului s'a mai înmulțit prin o fracțiune înșelată din sinul poporului românesc, din care fracțiune o parte și astăzi după 200 de ani, ca în flórea proselitismului vechiu, pândescce ocaziunea să arunce cu tină în biserica mamă, numai să-i paralizeze influința, să-și câștige și véneze suflete din sinul ei, cu un cuvânt să lovescă și blasfemeze legea strămoșescă. Și în partea asta a fracțiunii de sine înțeles e, că socotim numai clerul frate, și și din acăsta numai partea fanatizată, căci crimă ar fi dacă am număra aci și bunul popor erédincios, în sinul căruia „Unația“ de 200 de ani, n'a putut face nici cel mai mic progres.

O, și așa de trist este când acăstea lovituri și vin dela frați! — Pare, că nici pietatea cu carea dăstorește fiul către mamă, nu o mai au în inimile lor! Preste tot raportul dintre „vechi și noi“ e cât se pôte de trist. Și acum spre a dovedi cum-că adevăr am grăit în celea de până aci, voi spune numai două casuri concrete dintre alte multe, cari vor pune în adevărată lumină apucăturile viclene și malițioșe ale fraților noștri uniți.

(Va urma.)

Din Lipsca.

(Urmare).

II.

Impresiuni filologice.

Cele mai mari decepțiuni le primii ceretând prelegerile profesorului Weigand. „Omul așa vrea să ne slavizeze!“ mi-am đis îndată, „și încă în fața străinilor!“

Deja în órele dintăiu auđii, că : nevastă, colindă, Olt, etc. sunt cuvinte primite dela Slavi, ér cuvinte, ca : cânepă, oțet etc., nu pot fi latine în limba noastră. Auđi domnule! La noi ori cine scie, că ele vin dela latinescile vorbe : „nevasta“ „calendae“ „Aluta“, „cannabis“ și „acetum“ și acum se apucă un Neamț să ne spună, că n'avam drept.

Mai mult m'a mîhnit însă când în óra primă vorbind în întroducerea prelegerii sale și atingend teoria continuității Românilor, a spus, că fiind chestia încă nesigură, se abține dela ori-ce răspuns pozitiv, și că din punct de vedere filologic e aplicat să dea mai mult cređemnt teoriei lui Rössler. — Asta era prea mult! Imi aduc aminte, că pe clasa a șaptea gimnasială, scrisese un coleg al meu un „studiu“ despre continuitatea Românilor, în care îl combătuse din punct în punct pe

Rössler mai presus de ori-ce îndoială. Și acum vine „un savant de greutatea domnului Weigand“, ca să vorbim cu „câți-va Bănățeni“ și spune, că cestiunea nu e sigură, că avem de a face cu ipoteze, dintre cari a lui Rössler e mai probabilă! — În treacăt fie spus, că nici colegul meu de pe a șaptea clasă — se-mi ierte astă indiscreție — nici eu, nu cetiserăm încă pe Rössler. Dar ce trebuie cetit un astfel de infam, când cestiunea e atât de limpede?

Au fost ascuțite petritele, de cari m'am lovit și grele rănile primite. Și dacă totuș n'am schiopat cu totul, pricina a fost, că acela care le-a căsunat a sciut să le și le-cuiască. Asta-i pozna! Profesorul ăla neamț nu spune nimic fără să i-ți și motiveze ceea ce a spus, așa că la urma urmelor, dore-te séu nu, — trebuie să-i dai cređemnt.

De când au existat filosofii, s'a făcut și filosofie. Când două cuvinte din două limbi diferite séménau cu oaltă s'au făcut deduceri la înrudirea acelor limbi. Dar chiar pentru-că filosofii erau și filologi, pentru-că filologia era considerată ca un fel de exercițiu filosofic, nu putem vorbi de filologie adevărată la antici. De abia în suta noastră filologia s'a ridicat la stadiu de sciință, chiar prin aceea, că din sfera ei s'a scos filosofia

și filosofările. Ađi filologului nu-i trebuie fantatie, ci numai o minte limpede, căci aparatul cu care lucră el e precis, un fel de sistem matematic și singura sciință la care trebuie să ia câte odată refugiu, e o sciință exactă: istoria naturală.

La ce absurdități pôte să ducă un astfel de metod nescientific, care se basază numai pe asemănări aparente, ne o arată o mulțime de pilde în istoria filologiei noastre. Nu relevez aici decât două, clasice în felul lor. Din „na“ și din „dragă“ s'a născut cuvântul „nădragă“. Séu, că basându-se pe asemănarea dintre al nostru „mintenaș“ și francezul „maintenant“ s'a dedus, că ambele cuvinte sunt de aceeași origine. Cred, că e de prisos să mai amintesc cuvântul unguresc „nădrag“ și că francezul „maintenant“ constă din „main“ lat. „manus“ și din „tenunt“ „tenente“, cari cuvinte ar fi trebuit să se facă românesce în „mănăținend“.

Filologia modernă lucră cu legi, carinu cunosce excepțiuni.

Cuvântul „viața“ nu pôte se fie „vita“ latinesc, deși ambele se asemănă în formă și au acelaș sens, din simplul motiv, că grupa latină „ta“ nu trece nici odată românesce în „ta“. „Vita“ s'a desvoltat corect în „vită“=pecus, ceea-ce dela început es-

chide posibilitatea, că dela acelaș cuvânt să se fi desvoltat și „viață“. Dacă dintr'un sat X se desvoltă un oraș Y, nu se pôte desvolta din acelaș X și un al doilea oraș Y. Se pôte însă ca acest Y se fie fundat de o colonie din orașul X! Tocmai așa stă lucrul și în cazul de față. Din latinescul „vivas“, care în fond e acelaș cuvânt cu „vita“ s'a născut românescul „viu“, ér dela acesta prin sufixul — ță (lat. itia), în tocmai precum din adjectivul „dulce“ se desvoltă „dulceața“, s'a născut și al nostru „viața“. Altă pildă. Latinul „femina“ și românescul „femeie“ séménă dela prima vedere și totuși nu sunt acelaș cuvânt, din simplul motiv, că după legile foneticei românesce ar fi trebuit să se facă „feamină“ din „femina“. Acest cuvânt îl și întelnim în texte vechi și în dialectul arăminesc (vulgo-macedo-român.) Și totuș al nostru „femeie“ e cuvânt băștinaș latin desvoltat corect din „familia“, care deja în latina vulgară se pronunța „famelia“. Intocmai precum în „tilium“ „l“ cade în românescul „teiu“, așa s'a făcut din „famelia“, prin trecerea neaccentuatului „a“ în „ă“ „fămeie“.

(Va urma.)

Din România.

Principele României bolnav. Dilele trecute soseau scrieri îmbucurătoare despre starea sănătății A. Sale principelui Ferdinand. La început principele a suferit de friguri. Bóla nu inspiră îngrijiri serioase, ea în urmă a început să se domolească. Scrierile ce ași le aduce foile din România însă sunt din cale afară neliniștitoare, ba chiar inspirătoare de gróză. Medicii, cari stau neconțenți lângă Augustul bolnav au constatat complicațiuni îngrijitoare în bóla A. Sale prin intervenirea unei afecțiuni pulmonare. — După buletinele medicale, Mercuri s'era respirația principelui era grea, temperatura înălțată. Joi dimineața puțină îmbunătățire s'a observat în starea bólei. Cei trei medici, cari stau lângă bolnav, cercă totul pentru împedecarea urcării temperaturii. — Mercuri dimineața simțindu-se mai rău, A. Sa și-a exprimat dorința să se cheme un preot care să-l mărturisască. La 6 ore bolnavul s'a spovedit. Spre seară A. Sa a cerut să i se aducă copiii, să-i vadă, ceea ce din motive ușor de înțeles i s'a refuzat. La curtea regală domnesce o gróză teribilă. M. Sa regele, care deasemenea e bolnav, și regina, apoi augusta soție a prințului sunt din cale afară inspăimântați de starea bolnavului. Mercuri s'a telegrafat părinților principelui la Sigmaringen. Atât tatăl cât și mama A. Sale sunt bolnavi, și deci cu greu vor putea merge la București. Au cerut informațiuni telegrafice M. Sa împărații Francisc Iosif și Wilhelm, apoi principele moștenitor al Italiei. În capitală e o adevărată panică. La palatul dela Cotroceni mii de cetățeni staționează căutând după scrieri despre starea sănătății iubitului lor principe. În biserici se înalță ferbinți rugăciuni pentru un sfârșit mângâietor. E puternică nădejdea, că natura tină și viguroasă a A. Sale va învinge bóla grea, care l-a cuprins.

Curtea regală română își va lua ședința de v'ară la Sinaia pe sfârșitul lunii curente, când o parte din reparațiunile ce se fac la castelul Peleş vor fi terminate.

1866—1896. În ziua de 10 Maiu, la orele 2 și jum., MM. LL. Regele și Regina au bire-voit a primi pe membrii Academiei române, cari au prezentat Majestății Sale două volume editate de Academie, cuprinzând toate discursurile rostite de Suveran la diverse ocațiuni, în decursul glorioasei Sale domnii; lucrarea este intitulată: „30 ani de domnie ai Regelui Carol I, 1866—1896“.

DI președinte N. Krețulescu a rostit cu această ocaziune următoarea cuvântare:

Sire,

Astăzi, întreită aniversare a suirii Majestății V'ostre pe tronul României, a proclamării independenței și a Regatului, Academia se simte fericită a veni să Vă prezinte respectuoasele sale felicitări și urări de o lungă viață și de o fericită domnie, ca să puteți continua și pe viitor opera de înălțare și întărire a patriei.

Cu această ocaziune Academia are onore a oferi Majestății V'ostre această publicațiune care cuprinde toate cuvântările ce Majestatea V'ostre ați rostit în diferite rânduri, către oștire, școli, tinerimea școlară, municipalități și mai multe alte autorități.

Acastă publicațiune, pe lângă cuvântările Majestății V'ostre pline de sentimentele cele mai nobile și de principii patriotice cele mai înalte de care ați fost totdeauna în-suflați, cuprinde în resumat istoria cronologică a țerei într'un șir de mai mult de 30 ani, dela fericita suire a Majestății V'ostre pe Tronul României.

Să trăiți Sire!

Să trăiască Majestatea Sa Regina!

Să trăiască Altețele Lor Regale Principele și Principesa României, împreună cu Augustii Lor Fii!

M. S. Regele a răspuns:

„Simt o vie satisfacțiune, că tocmai Academia a luat inițiativa de a publica cuvântările ce am rostit în cursul domniei mele de 30 ani. Primesc cu atât mai multă bucurie această lucrare bine îngrijită, cu cât ea cuprinde un material folositor pentru istoria noastră contempurană, așa de bogată în fapte însemnate săvârșite cu multe nevoi și trude.

„Regatul român a fost întemeiat prin fiii săi cei mai distinși, cari m'au spriginit prin lumina și energia lor. Din nenorocire un

mare număr dintre ei au murit; memoria lor însă va trăi de a pururea și recunoștința Mea pentru toți sfătuitoarii mei va rămânea neștersă în inima Mea.

„Ridicarea și dezvoltarea României, arătate în aceste 2 volume într'un mod sistematic, este dar o operă comună împlinită de țera întrégă și de acei cari au luptat prin cuvânt, prin pană și prin sabie.

„Adânc mișcat de simțemintele patriotice ce mi exprimați în numele Academiei, vă mulțămesc călduros pentru frumoasa lucrare, ce mi aduceți cu ocazia zilei de 10 Maiu, aniversarea noastră națională“.

Noutăți.

Maiestatea Sa Monarchul nostru a însărcinat pe prim-ministrul br. Bánffy, să iese neamănat dispoziții, ca osămintele regelui magiar *Bela III.* și a soției sale reginei *Anna de Antiochia* să se transporte spre eternă odihnă în biserica încoronării din B-Pesta, unde spre acel scop se se construiescă o criptă corespunzătoare. Spesele edificării criptei le va purta Maj. Sa din cassa Sa proprie.

Cuota. Se dă ca sigură scirea, că la toamnă se va institui între Austria și Ungaria un fel de provisorat în ce privește quota. Provisoratul va dura 1 sau 2 ani, susținându-se firesce proporția de ași a cotei. Se susține și aceea scire, că ofertul ministrului de finanțe Lukács a fost de 33.2%, era lui Bánffy de 34.5%.

Sașii în contra curților cu jurați. Comitetul cereal săsesc al cercului electoral Sibiu a ținut în 25 a curente o întrunire aici în Sibiu, în care prin conclud s'a interzis deputaților dietali sași, cari stau pe basa programului popular săsesc, să voteze proiectul de lege pentru curțile cu jurați, menit să stărbescă drepturile de limbă a naționalităților.

Asasinii lui Stambulov. Tribunalul de cassatiune a cassat sentința adusă contra asasinilor lui *Stambulov*, și a ordonat nouă cercetare. Cercetarea făcută nu are valoare practică, deore-ce acusatul principal *Georgev* a fugit din Bulgaria.

Examenul la școala noastră din Măgărei s'a ținut sub presiunea Mult-Onoratului Domn administrator protopopesc Nicolau Moldovan. S'a început la orele 8 a. m. și a durat până la 1 oră p. m. Invțătoriu: Ioan Trif. După rugăciunea „Împărate ceresc“, trei fetițe au felicitat pe Domnul administrator prin cuvinte foarte frumoase, predându-i și trei buchete frumoase. Ținuta, curățenia și ordinea elevilor a fost exemplară.

În afacerea Nopcsa, a răspuns ministrul Perczel în ședința de Mercuri la interpelația lui Visontai. Ministrul aduce la cunoștința parlamentului simplamente, că nu s'a constatat nici o iregularitate în împlinirea oficiului intendantului, — și că acesta și-a dat demisia. Opoziția s'a declarat nemulțumită cu răspunsul, majoritatea însă l'a luat la cunoștință. În legătură cu răspunsul seu în chestia, ministrul de interne a reprobat în termeni aspri purtarea „demoralizătoare“ a presei prin descoperirea în totă golătatea lor a taptelor atribuite lui Nopcsa.

Atentat în Bulgaria În zorul zilei de 24 a l. c. între Pastera și Bazardjik mai mulți indiviși au pușcat asupra trăsuri locuitorului din Sofia Aleco Constantinov, în care trăsura se afla și avocatul-deputat *Takev*. După mărturisirile celui din urmă, atentatul a fost comis din partea unor țărani din satul din apropiere, cari voiau să-și răsbune asupra lui *Takev*, față cu care au perdut un proces în afacerea unei păduri. Constantinov, cunoscut ca aderent al moderatului Karavelov, și ca bun scriitor totodată, a murit din pricina ranei ce a primit. Autoritățile au pornit cercetare pentru eruirea ucigașilor.

Hoțul de tablouri. Dr. Lenkei Béla, care e deținut în pușcăriia din Viena, a mărturisit, că el a furat și tablourile din Pinacoteca din Budapesta. Doue dintre cele mai prețioase tablouri, au fost găsite după informațiile date de Lenkei în un sertar al me-

sei din Klinika dela Budapesta, unde le ascunsesse el. S'a făcut perchișiție și la locuința lui din Budapesta. Acolo s'au găsit 20 de bilete de amanet, sunătoare despre 2 orológe și mai multe tablouri de mare preț, furate unele din ele dela expoziția din anul acesta a societății de arte din Viena. Cercetările, ce decurg acum, voiesc să descopere nu cumva hoțul tablourilor din Hamburg e tot Lenkei. Lenkei și-a săvârșit meseria cu mare diplomațenie: în fie-care pinacotecă, și la fie-care comerciant se prezenta altcum mascat.

Duelul lui Nopcsa. Din afacerea cu scandalul Nopcsa a rășărit și un duel sângeros. Baronul Nopcsa adevă, a provocat pe *Bartók Lajos*. Secundanții fostului intendant au fost: contele Teleki Samu și contele *Andrássy Tivadar*, ér ai lui *Bartók*: *Ugron* și *Bartha*. Nopcsa a atacat vehement, răbind greu pe adversarul său la cap, pept, obraz, nas și la braț. Nopcsa a rămas nevătămat. Combatanții s'au împăcat.

Cel mai mare diamant din lume — furat. Se vestesc din Haiderebad, — un oraș în India — că din visteria publică de acolo s'a furat o bucată de diamant. Diamantul acesta e cel mai mare din lume, având 277 carate în greutate, în această privință deci întrece pe cel al împăratului Austriei, al reginei Angliei și al țarului Rusiei. Diamantul a fost găsit de un băiat de cioban pe câmp. Nizamul din Haiderebad voia să-l dăruiescă reginei Angliei, cu privilegiul iubilei lui acesteia.

Cadavru într'un jamantan. Dilele trecute la stațiunea din Kis-Kuszt s'a găsit în cupeul de cl. III. al trenului de persoane, ce a sosit acolo din Királyháza, un jamantan. Ca obiect fără stăpân, jamantanul s'a depus în magazinul dela gară. După câteva zile personalul dela magazin observând, că din jamantan ese o duhoare nesuferibilă, a făcut arătare la șeful de gară. S'a desfăcut apoi jamantanul. În el era, învilit în carpe și vîrft în cărămîși și var, cadavru unui băiat mic. S'a pornit cercetare.

Și-a pușcat sora. În Weissensee, — un local de petreceri în Berlin, — țințașul *Krüger* s'a produs înaintea unui public de aproape 4000 de capete. Producția a fost înfloritoare. *Krüger* și a pus sora înaintea ținței, și avea să puse pe lângă ea la țintă. La început de câte-va ori *Krüger* a pușcat cu succes, așa că glonțele suerau pe lângă față în țintă; dar odată a greșit, și și a nimerit sora drept în inimă. Nefericita față e murit la moment.

Originea lui Edhem-pașa. Invingătorul grecilor, Edhem-pașa este și el de origine grec, născut din părinți creștini. Edhem-pașa s'a născut pe insula Chios, și când după învingerea rășboiului grec pentru libertate, Turcii au măcelărit pe locuitorii insulei, au cădut jertfă și părinții lui Edhem-pașa. Băiatul rămas în viață, actualul Edhem-pașa, a fost dus în Constantinopol din partea lui *Rhosszev-pașa*, generalul de atunci. *Rhosszev* a trimis băiatul grec la Paris, unde în decurs de patru ani a studiat cu succes strălucit în școala renumită a lui *Barbet*, și în următorii patru ani a terminat și școala de mine. După acesta a făcut călătorii mari preste Franța, Germania și Helveția în Constantinopol, unde Sultanul îndată l-a avansat la rangul de căpitan în statul major, ér în 1848 a ajuns de adjutant al Sultanului. În anul 1877, după exilarea lui *Midhat-pașa* a fost denumit mare duce. Edhem-pașa, după „Westminster Gazette“, unde i a apărut biografia, e mohamedan fanatic, care urășce pe creștini și pe străini. După terminarea rășboiului greco-turc, el a fost cel din urmă dintre ministri, care și-a dat consențământul la încheierea păcii. Fratele său mai mare, care cu câți-va ani înainte a murit în Constantinopol, a fost — preot catolic.

Convocare.

Societatea pentru crearea unui fond de teatru național-român își va ține adunarea sa generală din estan în orașul Orăștie în zilele de Duminecă și Luni în 1/13 și 2/14 Iunie a. c. cu următoarea

Programă:

- I. Ziua primă în 1/13 Iunie, Duminecă.*
1. Președintele va deschide adunarea generală la 10 ore a. m.
 2. Se aleg 2 notari pentru ședințele adunării.
 3. Secretarul va ceti raportul comitetului societății asupra lucrării sale dela adunarea generală din urmă.
 4. Se alege o comisiune de 5 membri pentru propuneri și raportul comitetului se predă acestei comisiuni spre examinare.
 5. Casarul societății va ceti raportul despre starea cassei cu sporul dela ultima adunare încoci și peste tot despre averea societății.
 6. Se va alege o comisiune de 5 membri pentru examinarea raportului casarului.
 7. Se va alege o comisiune de 5 membri, cari în înțelesul §. 4 din statutele societății vor căștiga membri fondatori, ordinari și ajutători pentru societate.
 8. Se vor ceti discursuri corespunzătoare scopului societății, seu de altă materie literară, ce sunt a se insinua președintelui înainte de adunare.
 9. Președintele închide adunarea.

II. Ziua a doua, 2/14 Iunie, Luni.

1. Președintele deschide ședința și protocolul ședinței precedente se va ceti și autentică.
 2. Raportul comisiunii pentru căștigarea membrilor noi.
 3. Raportul comisiunii asupra socotelilor casarului.
 4. Raportul comisiunii asupra raportului comitetului societății și insinuarea propunerilor și interesul fondului.
 5. Se va decide locul și ziua adunării generale pentru anul 1898.
 6. Se va alege o comisiune de 3 membri pentru autenticarea protocolului din ședința II.
 7. Președintele va închide adunarea. Invităm la această adunare generală a societății pentru crearea unui fond de teatru național-român pe toți membrii fondatori, ordinari și ajutători ai acestei societăți, precum și pe toți binevoitorii ei și spriginitorii culturai românesci.
- Din ședința comitetului ținută în Brașov la 10/22 Aprilie 1897.
- Iosif Vulcan* m. p., *Vasile Goldiș* m. p.,
președinte. secretar.

PARTEA SCIENTIFICĂ ȘI LITERARĂ.

Răspuns

la recensiuinea din Nr. 269, 274 și 276 a. 1896 a „Tribunei“ cu privire la traducerea „Preotului din Wakefield“ *)

Everybody said so. Far be it from me to assert that what everybody says must be true. Everybody is often, as likely to be wrong as right. (Tot insul țice, că-i așa. Mie nici prin gând nu-mi trece să susțin, că trebuie să fie și adevărat ceea-ce tot insul țice. Pentru-că tot insul de mai mult-ori se înșeală decât are drept.)
Dickens.

Pentru a mă pute înțelege cu dl recensent, eu trebuie să observ, că limba noastră, ca și un organism, tot prin acelea necasuri a trecut, prin care a trecut și poporul carele a grăit-o. Ea cu poporul alătura a progresat și cu el alătura a și decădut. În firea ei se reoglindează gradul nostru de cultură și toate ranele noastre politico-sociale, nu numai cele de ași, dar și cele de demult. Basa ei filologică a fost depusă o dinioră de școala din Blașiu, dar asta în timpul din urmă a decădut și amuțit la larma cea mare ce au făcut cei de peste Carpați. Aceia nu și-au bătut atâta capul cu studiarea ei serioasă, ci au lăsat-o cu toate defectele ei așa cum a fost: simplă și populară; bagsama, ca să pótă lua cultura și învțătura la noi un avânt mai repede. Cu cât succes, asta se vede din împregiurarea cea tristă, că în clasele superioare de dincolo puțin se

(*) Pentru motivarea întârzierii observ, că acest răspuns a stat în redacția „Tribunei“ în Sibiu din 5 Ianuarie până în 22 Aprilie 1897, și numai după multe rugări și interveniri l'am reprimat, ca să-l pot publica.

vorbesce, ér poporul lor și ađi ne impune cu cele 80% de analfabeți. Asta e fórte mult, dacá considerám, cá toți străinii din România sciu ceti și scrie — cel puțin în limba lor, dacá considerám, cá de 30 de ani tóte șeólele le-au avut a mână și tot feciorul la miliție ar fi putut învêta a ceti și scrie.

Se pare însă, cá fiind limba nóstră una dintre cele mai ușóre din tótă Europa, poporul, vêđându-o și simțindu-o așa simplă, nici nu și-a bătut capul cu învêțarea ei. Atențiunea patrioților totdeuna a fost atrasă numai de politică, ér instrucțiunea poporului nici odată n'au luat o serios.

Din asta vedem, cá speranțele puse în literatura poporală nu și-au ajuns scopul, ci numai au dat ocaziune la nascerea orthografiei nóue a Junimiștilor, carea, după părerea mea, nu-i semn de progres, ci de decadință.

Acuma noi ardelenii, cari suntem de dați cu un lucru mai greu, mai exact și mai serios — fiind ocupați și într'alte direcțiuni — suntem întrecuți în privința literară de cei de peste Carpați, cari s'au bucurat într'aceea de tóte condițiunile favorabile unui atare progres. Ei s'au și folosit de avantajul esta, imprimând și limbei literare ușurința aceea de minte, care 'i caracteriséză atât în viața practică, cât și pe tóte terenele. Literatura lor a năvălit la noi în țeră și și-a aflat o mulțime de aderenți orbiși, cari ori și ce expresiune ce vine din mahalalele orașelor din România, o primesc cu gura căscată și uită tot ce e ardelenesc. Noi am uitat cu totul de testimoniul cel măreț pe care ni l'a dat nóue Bonfinius, ne-am pierdut nervositatea, care ne prindea când scria vre-un șolgar-biró românesc: Kinye, mina, kip etc. și stăm ađi muți și cu mâinile în sîn, când vine așa ceva tot mai des de peste Carpați.

Aderenții lor, și eu număr între aceștia și pe dl Polixen, se miră: cum am cu-

tezat eu să scriu într'un dialect ardelenesc și cum am putut eu ignora stilul și limba celor mergători înainte de peste Carpați. Eu sum de părere, cá ei se pot duce până unde „vroiesc“ ei, dar noi, cari trăim sub alte împrejurări mai grele, trebuie să fim în tóte afacerile mai serioși, mai exacti și mai stricti și să ținem mai tare de ce-i al nostru. Singura nóstră scăpare constă: în adaptarea limbei la forme mai îndesate și după aceea aruncarea nóstră cu tótă puterea pe studiul sciințelor năturale și exacte, ca să putem trăi, căci cel mai mare dușman al nostru este sêrăcia. Nóue nu ne e permis să pierdem timpul cu romane și poesii — căci lipsele tot într'una bat la ușă, — ci numai intrucât acestea pot să ne întărescă caracterul, pot să ne facă îndestuliți cu ceea-ce ne-a dat Dđeu, séu ne pot servi de exemple pentru viața. Novele scrise în stilul poporal avem destule, dar limba asta la cărturarii nostri ađi nu mai ajunge, — și eu nu cred să mai existe mulți, cari mergênd și mai departe ar încerca să analizeze psihologia caracterelor și totuș tocmai de asta avem lipsă la studiul vieții.

(Va urma).

Din public. *)

Mulțămită publică.

La rugarea nóstră în scopul zidirei nóuei biserici dela noi au binevoit a ne sprijini cu ajutore, și am primit:

Cu Lista nr. 394 dela poporul din Bruiu: 1 fl. 50 cr.

Cu Lista nr. 532 ne-au colectat dl paroch Gavril Cărlig din Vălenii-Șomeței, dela 18 contribuenți 5 fl. 60 cr.

*) Pentru cele publicate în rubrica acesta redacțiunea nu este responsabilă.

Cu lista nr 87 ne-a colectat dl Ioan Petruțoiu inv. în Tissa, dela 16 contribuenți 12 fl. 50 cr.

Cu Lista nr. 681 ne a colectat dl paroch Basiliu Necșa din Apoldul-de-sus, dela 38 contribuenți: 14 fl. 15 cr.

Cu Lista nr. 949 ne-a colectat dl paroch Georgiu Dogariu din Marcoș, dela 6 contribuenți: 1 fl. 35 cr.

Cu Lista nr. 123 ne-a colectat dl paroch Andreiu Barca din Tompa, dela 44 contribuenți: 4 fl. 64 cr.

Cu Lista nr. 869 ne-a colectat dl preot Eliseiu Drăgălină din Borlova dela 52 contribuenți 12 fl.

Cu Lista nr. 677 ne-a colectat dl paroch Vasiliu Lazăr din Șóla, dela 16 contribuenți: 2 fl. 70 cr.

Cu Lista nr. 459 ne-a colectat dl par. G. Truța din Coșna, dela 19 contribuenți: 3 fl. 65 cr.

Cu Lista nr. 375 ne-a colectat dl primar Iosif Iacob din Brădățel, dela 34 contribuenți: 4 fl. 50 cr.

Cu Listele nr. 818 și 883 ne-a colectat domnul paroch Ioan Dan din Galomfalău-mare, dela 32 contribuenți 2 fl. 78 cr.

Cu Lista nr. 305 ne-a colectat dl par. Al. Neagoe din Tibru dela 79 contribuenți: 9 fl. 20 cr.

Cu Lista nr. 984 ne-a colectat dl inv. Paul Stanciu din Vaidasig dela 5 contribuenți 1 floren.

Cu Lista nr. 558 ne-a colectat dl par. I. Brotea din Mateiaș, dela 35 contribuenți: 5 fl. 21 cr.

Cu Lista nr. 430 ne-a colectat dl par. Leo Buzdug din Borgo-Joseni dela 34 contribuenți 4 fl.

Cu Lista nr. 968 ne-a colectat dl par. Ioan Petruț dela poporul din Cristiș 3 fl. 70 cr.

Cu Lista nr. 1320 ne-a colectat dl preot T. Petrașiu din Iermat dela 6 contribuenți: 2 fl. 80 cr.

Cu Lista nr. 296 ne-a colectat dl par. Laurențiu Cutean din Órda-de-jos, dela 20 contribuenți: 3 fl. 70 cr.

Din Ciuruleasa ne-a colectat dl paroch George Felea cu Lista numărul 309 suma de 2 floreni.

Dela oficiul parochial din Vrány, ne-a sosit 8 fl. 20 cr.

Preastimații domni preoți, și toți colec-tanții, primescă cele mai sincere mulțumite pentru ostenéla ce o fac pentru noi. Vê rugám totodată a împărtași mulțumita nóstră și marinimoșilor contribuenți pentru jertfa făcută.

„Și am luat tóte..... cele trimise dela voi, miros cu bună mirésimă, jertfă primită, bine plăcută lui D-đeu. Ér D-đeul meu să împlinescă tótă trebuința vóstră după bogăția sa, întru mărire, întru Is. Chr.“ (Pavel către Filipșeni C. 4. V. 18—19).

Câmpuri-Surdue, la 21 Maiu nou 1897.

La însărcinarea comunei bis.

Ioan Budoiu,
preot.

Longin Popa,
notariu.

Mai nou.

Despre starea principelui Ferdinánd, moștenitoriul de tron al României, primim din București următórea tristă telegramă particulară:

Bucureștii, 28 Maiu 1897 p. m.
Starea Principelui fórte gravă. Buletinele medicale desperate. Catastrofa pare neînălăturabilă. Emoțiunea și consternațiunea generală.

Nr. 409/897

[70] 2—3

CONCURS.

Pentru îndeplinirea postului de paroch în parochia de a III-a clasă Riúsadului, protopresbiteratul Sibiiului, se descrie concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Venitele împreunate cu acest post sunt 405 fl. v. a.

Doritorii de a ocupa acest post vor avé să-și înainteze suplicele concursuale instruite conform normelor în vigóre în terminul deschis, la subscrisul oficiu.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al Sibiiului în conțelegere cu comitetul parochial.

Sibiiu, 3/15 Maiu 1897.

Ioan Papiu,
protopresb.

Ad. Nr. pp. 80/897.

[61] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea parochiei de clasa a III-a Rogojel, prin acesta se descrie concurs cu termin de 30 de zile, dela prima publicare în „Tel. Rom“.

Emolumentele împreunate cu acest post dau un venit sigur anual de 354 fl.

Doritorii de a ocupa acest post au ași așterne suplicele de concurs, instruite conform normelor în vigóre, subsemnatului oficiu, până la terminul susindicat, și a se prezenta în vre-o Duminecă séu sêrbătóre la s-ta biserică spre a fi cunoscut din partea poporului.

Oficiul protopresbiterat în conțelegere cu comitetul parochial concernent.

Tuliu Roșescu,
protopresbiter.

Librăria Tipografiei archidieceșane

recomandă publicului român iubitor de cele religioșe următórele

cărți bisericesci:

Acaftist bogat, legat fl. 1.25 fin legat fl. 1.60

* **Acaftist bogat**, simplu legat 60 cr. frumos legat 70 cr. în piele legat fl. 1.60 2.20

* **Apostol**, legat. 5.75

Biblia ilustrată, Testam. vechiu și nou, nelegată fl. 10 legată. 15.—

* **Carte de rugăciuni**, pentru tinerime, legată. 1.—

Chiriacodromion, nelegat fl. 10, legat 12.—

Evangelia, nelegată fl. 8, legată fl. 12, fin legată fl. 18, în catifea roșie 56.—

Hirotonier, pentru sfințirea de preoți, nelegat 2.—

Ieóna Evangelistilor, pe hârtie 50

Ieóna celor 3 Ierarchi, pe hârtie 30

Molitvelnicul bogat, nelegat fl. 4.30, leg. fl. 5, fin leg. fl. 5.50

Octoichul cel mare, nelegat fl. 17, legat 20.—

Octoichul mic, nel. 60 cr., legat 80 cr., fin legat 1.20

* **Octoichul mic**, legat. 75

Orologion, (ciaslov), nelegat 60 cr., legat 70 cr., fin legat „ 1.20

Patima și mórtea D-lui Iisus Christos în versuri și icóne, legată 1.—

Penticostariul, nelegat fl. 8, legat. 10.—

Psaltirea prorocului David, legată 60 cr., fin legată „ 1.—

Patima și mórtea D-lui Iisus Christos în versuri și icóne, legată 1.—

Penticostariul, nelegat fl. 8, legat. 10.—

Psaltirea prorocului David, legată 60 cr., fin legată „ 1.—

Rânducla la sfințirea bisericilor, neleg. fl. 2, leg. „ 2.50

Testamentul nou, nelegat „ 1.—

Téleul Evangelistilor, nel. „ 1.—

Triodul cu Strajnicul, nelegat fl. 20, legat 25.—

Asemenea procură Librăria archidieceșană la comandă ori-ce cărți bisericesci apărute în- și afară de patrie, pe lângă cele mai modeste provisiuni.

Notă: Cărțile insemnate cu * sunt tipărite cu litere latine.

Redactor prov. Gavriil Hango.

Editura și tipariul tipografiei archidieceșane.

La numărul acesta se alătură ca suplement separat Nr. 10 din „Fóia Pedagogică“

Mare prăvălie
de
băcănie, candite, delicatose, bumbacuri etc.
a societății comerciale
„CONCORDIA“
Str. Măcelarilor Nr. 20. Strada Baier Nr. 1.
Edificiul „Albinei“.
Vênđare în mare și mic.

Tóte articolele aparținétóre sferei de băcănie, delicatose, candite și bumbacuri se pot procura cu **prețurile cele mai moderate și în calitatea cea mai bună**, la societatea „Concordia“.

Prăvălia nóstră arangiată după recerínțele moderne, numeróșele localități ce ne stau la dispoziție, precum și importul direct de mărfuri, ne pun în plăcuta poziție de a corêspunde tuturor așteptărilor.

În special recomandăm Onor. public următórele articole: Cafea, prospêtă de diferite soiuri, Zăhar raff. I-a, Stafide, Migdale, Mazere, Linte, Orez, Piper, Cuișóre, Șafran francez, Thee, făină de toți numerii, Orange, Masline, Iere negre și roșii Șuncă, Salamă, Pesci marinați (Aalfisch, heringi, ruși), brânze prospete, Liqueuri (E. Lichtwitz & Co.) Rum, Cognac.

Vinars curat de drojdii. — Vinars curat de prune.

Oțet de vin veritabil.

Vinuri curate și tot felul de ape minerale.

Fruite sudice, Oleiuri, Lumini, Săpunuri, Petroleu etc. diferite sêmițe agronomice plombate și scutite de rocoină cu prețuri fórte favorabile.

Din despărțemêntul de textile recomandăm următórele: **Bumbacuri** de țesut, **Bumbacuri franțozești** veritabile (Marca D. M. & C.) albe și de diferite colori, **Pêr (Haras) bercă**, **Mătăsuri** de cusut în diferite colori, etc.

Așteptând numeróșele comande ale Mult On. public și promițênd serviciu prompt,

semnăm cu tótă stima:

„Concordia“,
societate comercială pe acții.

[59] 3